

— Er nakað, sum eg hati, so er tað tað, svaraði eg.

— Nei, eg ætlaði bert at visa tygum eitt.

So visti hann mær trý. Tá helt eg fyrri, at eg skuldi fara niður undir at vissa mær pláss við borðið, áðrenn farið varð at eta.

— Nei, hatta skulu tygum einki hugsa um — segði hann. — Eg havi longu verið og vissað tygum pláss. Tá vit kortini hava kamar saman báðir, helt eg eisini vit kundu sita saman við borðið.

Nú kundi eg ikki torga harra Kelada.

Tað var ikki nóg mikið, at eg var á sama kamari sum hann og át triggjar ferðir um dagin við sama borði sum hann — nei, eg fekk ikki so mikið sum farið út á dekkið, so var hann har í stundini. Og ikki hugsingur um at kveistra hann burtur, tí so eiga-sært tað kom honum til hugs, at tú legði ikki í at koma í hóslag við hann. Hann ivaðist ikki í, at øll vóru líka altrá at hitta seg. Hevði eg verið heima við hús, hevði eg kunnað givið honum durafjórðingin, uttan at tað rein við hann, at eg einki vildi hava við hann at gera. Og eini merkilig evni, hann hevði at vera saman við øllum. Tað gingi ikki meira enn triggir dagar, so kendi hann øll umborð. Og allastaðni skuldi hann vera uppi. Skipaði fyrri ymskum kappingum, savnaði pening saman til virðislenir, skipaði fyrri golfspæli, konsert og grýlvetislu. Hann var allastaðni. Isenn. Eg haldi so avgjort, at eingin umborð kundi torga hann. Vit róptu hann hin sjálvklóki og tað so hann hoyrði. Men so eigasert tað rein við, hann helt hetta vera rós. Men ongantið var hann so ótolandi, sum tá vit ótu. Máttu sita har í ein heilan tíma og lurta eftir hansara svassi. Hann var hjartaligur, glaðlyndur, mosenur og pásetligur. Alt visti hann betur enn hini og tók sær tað illa upp vart tú ósamdur við hann. Slepti ongantið einum evni hvussu litisvert tað so var fyrr enn hann hevði fingið mótsøðumannin at siggja sakina úr hansara sjónarmiði. At hann skuldi kunna vera á skeivari leið, kom honum ikki til hugs. Hann var maðurin, sum visti alt.

Vit sótu við borðið hjá skips-lækninum, og eingin okkara hevði óivað fingið orðið fyrri seg, tí læknin timdi ikki, og eg sat ísakaldur og óframatkomandi, hevði ikki eisini ein maður sitið har, sum kallaðist Ramsay. Hann var líka so pásetligur sum harra Kelada og argur um, at hin skuldi vera so sjálvklókur. Orðadráttur teirra var harðligur og eingin endi á honum.

Ramsay var amerikanskur konsul í Kobe. Hann var stórur og ferur maður frá »the Middle West«; so væl í holdum, at klæði hansara stóðu á tandi. Hann skuldi nú aftur í starv sitt, hevði verið eitt rend í New York eftir konuni, sum hevði verið heima í eitt ár. Frú Ramsay var litil og fitt, av vakrastu kopum, fryntlig og skemtingarsom. Konslar fáa vánaliga lön; hon var vakurt og einfalt lætin, men hon dugdi at klæða seg so, at

hon altið bar seg væl. Eg hevði neyvan varnast hana serliga nógv, hevði ikki tað verið við henni, sum kanska ikki er so sjáltsamt hjá kvinnum, men á okkara døgum ikki kemur so sjónliga fram í medferðini, men tú fekkst ikki hugt at henni uttan at koma at hugsa um, hvussu litilátin hon í grundini var. Og sum hetta klæddi henni!

Eitt kveldið, vit sótu við døgurðaborðið, komu vit av tilvild at tosa um perlur. Í bløðnum hevði nógv tjak verið um tær perlur, sum teir listinlærdu Japanarar gjørdur, og læknin helt fyrri, at hetta mátti sum rimiligt var minka um virðið á teimum ektaðum. Tær vóru longu hópin góðar og mundu sum frá leið fara at gerast fullkomnar. Og sum tað var honum so líkt, treiv harra Kelada grammiliga eftir hesum nýggja evni. Hann sgoi okkum frá øllum, sum vert er at vita um perlur. Eg haldi ikki, harra Ramsay mundi hava petti skil á perlum, men hann kundi ikki bara sær at tjakast við hin og ikki vardi leingi, so ruku teir saman í harðligum orðadrátti. Eg hevði áður sæð, hvussu harra Kelada kundi sita og øsa seg upp, men ongantið sæð hann so á rokinum sum nú. At enda segði Ramsay okkurt, sum mundi nita fast, tí harra Kelada ripaði nevan í borðið og rópti:

— Ja, eg skuldi so kortini vitað, hvat eg tosi um, liggi beint á ferð til Japan at kanna allan henda perluindnað teirra. Eg arbeiði innan hesa starvs-grein, og tað er ikki ein tann einasti maður, sum har starvast, ið ikki vil banna upp á, at tað, sum eg sigi um perlur, er satt. Eg kenni allar tær dýrastu perlur í heiminum og tað, eg ikki veit um perlur, hevur einki upp á seg.

Hetta var spildurnýtt fyrri okkum, tí hóast alt mosenið, hevði harra Kelada kortini ongantið sagt nøkrum, hvørjum hann handlaði við. Tað einasta, vit vísu, var, at hann var á ferð til Japan í einhvørjum handils-ørindum. Hann hugdi sigursæl-ur uttan um seg.

— Teir fara ongantið at verða forir fyrri at framleiða eina perlu,

sum ikki ein serfrøðingur sum eg fari at kunna avdúka við hálvum eyga.

Hann peikaði á perlubandið, sum frá Ramsay hevði um hálsin.

— Tygum kunnu lita á mini orð, frú Ramsay. Hatta perlubandið, tygum hava um hálsin, fer ongantið at minka í virði.

Frú Ramsay rodnaði, og litilátin sum hon var, læt hon bandið gliða inn um blusuna. Ramsay hevði seg framyvir, hugdi upp á okkum allar, og tað sást ferðil av einum smili í eynabránum, tá hann segði:

— Ja, hatta perlubandið hjá frú Ramsay er ikki so heilt av leið, ha?

— Eg varnaðist tað alt fyrri eitt, — svaraði harra Kelada. — Devulin! hugsaði eg við mær sjálvum. Hatta eru perlur!

— Ja, sjálvandi havi eg ikki keypt tær sjálvur, men stuttligt kundi verið at vita, hvat tygum halda, tær munu hava kostað.

Á, einar 15.000 dollarar ella harumleið, haldi eg. Men eru tær keyptar á Fifth Avenue, skuldi tað ikki undrað meg, um einir 30.000 dollarar eru latnir fyrri tær.

Ramsay smiltist óreinar.

— Tygum verða kanska ovfarin, tað eg sigi tygum, at frú Ramsay keypti hatta perlubandið í einum vørhúsin dagin fyrri sum vit fóru úr New York fyrri 18 dollarar.

Harra Kelada rodnaði sum hummaraklógv.

— Tvælt í tygum! Hatta perlubandið er ikki bert ekta, men ongantið havi eg sæð so nógvvar og vakrar perlur á einum bandi og so stórar eisini.

— Skulu vit vedda? Eg veddi 100 dollarar, at tær eru eftir-gjörðar.

— Eg taki av.

— Á, Elmar, tú kanst jú ikki vedda um nakað, sum tú ert púra visur, — helt frú Ramsay fyrri.

Ein farri av einum brosi lá um varrar hennara, og ein ferðil av ábreiðslu kendist á røddini.

— So, tað heldur tú ikki, ha? Tá eg fái høvi at vinna pening so lættliga sum hetta, vildi eg verið steinbýttur, um eg ikki tók av.

— Jú, men, hvussu kann hetta prógvast? — helt hon fram. — Her stendur bert mitt orð imóti tí, sum harra Kelada heldur.

— Latið meg siggja hatta perlubandið, og er tað eftirgjørt, skal eg siga tygum tað í stundini. Eg lavi ráð at missa 100 dollarar — segði harra Kelada.

— Tak tað av tær, góða, og lat so handa harran sleppa at hyggja at tí, tað honum lystir.

Frú Ramsay aftraði seg eina løtu, tók so hondina upp til lásið.

— Eg fái tað ikki upp, segði hon. — Harra Kelada verður noyddur at lita á mini orð.

Eg fekk bráðliga ein so-vorðnan varhuga av, at okkurt ódámligt var á ferð, men visti einki at siga.

Ramsay sprakk á fótur.

— Kom, lat meg, nú skal eg lata tað upp.

Hann rætti harra Kelada perlubandið. Hesin fekk sær eitt lesiglas upp úr lumanum og kannaði perlubandið gjølla. Eitt gleðisbros fór um snøgtrakað, dimmholdaða andlit hansara. So læt hann perlubandið frá sær aftur og skuldi beint siga okkurt, tá hann bráðliga varnaðist, hvussu frú Ramsay sá út í eygunum. Hon var líkbleik, sum skuldi hon steinsvimað. Stóð og stardi at honum við viðopnum, ræðsluslignum eygum. Og í teimum hómaðist ein hønlig bøn. Hetta var so mikið sjónskt, at tað undraði meg, at maður hennara skuldi ikki varnast tað.

Harra Kelada bráðtagnaði við viðopnum munn og gjørdist so hummarreyður. Tú sást næstan, hvussu hann bardist við seg sjálvan.

— Umberíð meg, eg fór skeivur, segði hann. Hasar perlurnar eru frálíka væl eftir-gjörðar, men so titt og knapt, eg kannaði tær við lesiglasinum, sá eg sjálvandi alt fyrri eitt, at tær vóru ikki ektaðar. . . . Ja, 18 dollarar, meira er so hatta frasið ið hvussu er ikki vert.

Hann fekk sær pengamappuna upp í hondina, tók ein 100-dollaraseðil úr henni og fekk Ramsay hann uttan at mæla orð.

— Hann kann kanska læra

tygum ikki at vera so sjálvklókur eina aðra ferð, tygum, segði Ramsay, tá hann tók við seðlinum.

Eg legði til merkis, at harra Kelada ristist á hondunum.

Hesi tíðindini fóru sum róta-súpan um alt skipið, og harra Kelada varð illa argaður hetta kveldið. Hann mátti tola mangt prikið fyrri, at hann — sum altið var so sjálvklókur — varð blivin lumaður. Men frú Ramsay fór niður í kahúttina at leggja seg. Hon hevði sovorðna hovuðpinu, segði hon.

Morgunin eftir fór eg upp at raka mær. Harra Kelada lá í koyggjuni og hevði fest sær í eina sigarett. Bráðliga varnaðist eg eitt veikt skróvandi ljóð og sá eitt bræv verða stungið inn undir hurðina. Eg læt hurðina upp og hugdi út, men har var einki menniska at siggja úti í gongini. So tók eg brævið upp í hondina og sá, at tað var stílað til Max Kelada. Navnið var skrivað við spjaldrastavum. Eg fekk honum brævið.

— Hvørjum man hetta vera frá? Hann brety tað upp. — Ah!

Út úr brævbjálvanum tók hann, ikki eitt bræv, men ein 100-dollaraseðil. Hann hugdi upp á meg og rodnaði aftur. So pettaði hann brævbjálvan smátt sundur og fekk mær.

— Høvdu tygum viljað blakað hatta út gjøgnum kúgveygað?

Eg gjørdi, sum eg var biðin, og brosaði til hansara.

— Ongum dámar at verða hildin fyrri gjøldur — segði hann.

— Vóru perlurnar ektaðar, meini?

— Var tað eg, sum átti eina vakra konu, so hevði eg ikki latið hana verið einsamala í eitt heilt ár í New York, meðan eg sjálvar búði í Kobe, helt hann fyrri.

Tá hann hetta hevði sagt, dámdi mær harra Kelada heldur frægari.

Hann fekk sær fatur á pengamappuni og legði varliga 100-dollaraseðilin niður í hana.

Hans Thomsen umsetti
eftir
W. Somerset Maugham

Teknihjálp

Tórshavnar kommuna søkir sum skjótast ein teknara til teknisku deild.

Starvið umfatar m.a. alt vanligt tekni- og hjálpar-arbeiði innan teknistovu.

Ein umsøkjari, ið er kænur á nevnda arbeiðsøki, hevur fyrirmin.

Løn- og arbeiðstreytir sambært nærri avtalu við býar-verkfrøðingin.

Umsókn við nærri upplýsingum um útbúgving og fyrrverandi starvi verður at senda til býarverkfrøðingin, Sverrisgøtu 5, 3800 Tórshavn.

Býarverkfrøðingurin

Lýsið í sosialinum

Kunngerð um ognartøku

Sambært 12. gr., 3. part, í lögtingslóg nr. 13 frá 21. mei 1954 verður her gjørt kunnugt, at Tórshavnar býráð á fundi hin 17. april 1975 hevur samtykt sbtr. 12. gr., 1. part, í nevndu lóg at ognartaka innan fyrri serstøku byggisamtøkt nr. 8:

o. u. 80 m² burtur av matr. nr. 336, Tórshavn
Samstundis verður gjørt kunnugt, sbtr. 12. gr., 3. part í nevndu lóg, at hann, ið eigur ognartikna økið, ella hann, ið hevur rættindi til tað, kann lata spurningin, um tað er neyðugt at lata tað, koma fyrri landsstýrið áðrenn 3 mánaðar aftaná hesa kunngerð um avgerð býráðsins.

Tórshavn, hin 11. september 1975

Tórshavnar býráð